

Lisa 6.1. Vaadeldud sündmuste analüüs

Materjal

Loodud mudeli kalibreerimiseks ja valideerimiseks analüüsiti 20 olulise rahvusvahelise mõjuga kultuuri- ja spordisündmust. Koostöös Tellijaga moodustati ekspertvalim, kuhu kaasati 10 kultuuri- ja 10 spordisündmust. Valimisse kaasati eri tüüpi sündmusi võimalikult paljudest Eesti piirkondadest. Koostati ka lisanimekiri juhuks kui mõne sündmuse piloteerimine võimalikuks ei osutu. Lõplik piloteeritud sündmuste nimekiri on esitatud Tabel 1.

Tabel 1. Mudeli piloteerimiseks kasutatud kultuuri- ja spordisündmuste nimekiri.

Sündmus	Piirkond	Liik	Toimumisaeg	Kestus
Jalgpalli EM valikturniir Eesti-Austria	Tallinn	Vaatajakeskne spordisündmus	16.11.23	1 päev
Pimedate Ööde Filmifestival	Tallinn, Tartu	Kultuurisündmus (hajus)	03.11-19.11.23	17 päeva
Kahevõistluse MK etapp	Valga maakond	Vaatajakeskne spordisündmus	09.02-11.02.24	3 päeva
Tartu suusamaraton	Tartu ja Valga maakond	Osaluskeskne spordisündmus	16.02-17.02.24	3 päeva
Korvpalli EM valikturniir Eesti-Leedu	Tallinn	Vaatajakeskne spordisündmus	26.02.24	1 päev
Laskesuusatamise juunioride ja noorte MM	Valga maakond	Vaatajakeskne spordisündmus	23.02-02.03.24	9 päeva
Miss Valentine	Tartu maakond	Osaluskeskne spordisündmus	28.02-03.03.24	5 päeva
Tallinn Music Week	Tallinn	Kultuurisündmus (hajus)	04.04-06.04.24	3 päeva
Jazzkaar	Tallinn	Kultuurisündmus (hajus)	21.04-28.04.24	8 päeva
HeadRead	Tallinn	Kultuurisündmus (hajus)	30.05-02.06.24	5 päeva
Rally Estonia	Tartu maakond	Vaatajakeskne spordisündmus	05.07-07.07.24	3 päeva
Pärnu Muusikafestival	Pärnu maakond	Kultuurisündmus (hajus)	10.07-19.07.24	10 päeva
Beach Grind	Pärnu maakond	Kultuurisündmus	12.07-13.07.24	2 päeva
Saaremaa ooperipäevad	Saare maakond	Kultuurisündmus	23.07-28.07.24	6 päeva
Viljandi Folk	Viljandi maakond	Kultuurisündmus	25.-28.07.24	4 päeva
Euroopa Discgolfi Festival	Tallinn	Vaatajakeskne spordisündmus	26.07-28.07.24	3 päeva
Augustibluus	Lääne maakond	Kultuurisündmus	01.08-04.08.24	4 päeva
Birgitta Festival	Tallinn	Kultuurisündmus (hajus)	01.08-11.08.24	6 päeva ¹
Ironman	Tallinn	Osaluskeskne spordisündmus	24.08.24	1 päev
Simple Session	Tartumaa	Vaatajakeskne spordisündmus	24.08-25.08.24	2 päeva

Esialgsest nimekirjast jäid välja Tallinna Fotokuu, kuna sündmus toimus enne lõpliku uurimismetoodika ja küsimustike kooskõlastamist 2023 aasta oktoobris ning Külgkorviga mootorrataste MM etapp Langel, mis jäi ära. Lisanimekirjast võeti nende asemele Augustibluus Haapsalus ja Disc-golfi *World Tour* Euroopa etapp Tallinnas.

¹ Etendused toimusid kuuel päeval kaheteistkümnest.

Metoodika

Andmete kogumine meetodid, viited mõõtevahenditele ja andmete kasutusviisid on esitatud Tabel 2. Intervjuukavad ja küsitlusankeedid kooskõlastati tellijaga.

Tabel 2. Andmete kogumise meetodid ja andmete kasutamine mudeli kalibreerimisel ja valideerimisel

Andmete kogumise meetodid	Mõõtevahend	Andmete kasutamine SUMU kalibreerimiseks ja valideerimiseks
Intervjuud		
Sündmuse korraldajatega	Intervjuukava on lisas 4	Majandusmoodul, Sotsiaalmoodul, Kuvandi ja küllastatavuse moodul
Sündmuse piirkonna KOV esindajatega	Intervjuukava on lisas 4	Sotsiaalmoodul
Küsitlused		
Sündmusel osalejate küsitlus	Küsitlusankeet on lisas 4	Majandusmoodul
Sündmuse piirkonna kohalike elanike küsitlus	Küsitlusankeet on lisas 4	Sotsiaalmoodul
Teenusepakkujate küsitlus	Küsitlusankeet on lisas 4	Majandusmoodul
Kvantitatiivandmed		
Sündmuste eelarved ja aruandevormid	Andmevormid on lisas 4	Majandusmoodul
Täiendava sekundaarsed infoallikad	Festivalide uuring, Piiriuuring jt	Majandusmoodul, Sotsiaalmoodul, Kuvandi ja küllastatavuse moodul

Intervjuud

Intervjuud sündmuse korraldajatega

Sündmuse korraldajate intervjuudest kogutud andmeid kasutati majandusmooduli, sotsiaalmooduli ning kuvandi ja küllastatavuse mooduli kalibreerimisel ja valideerimisel.

Uuringu valimi moodustasid 10 kultuuri- ja 10 spordisündmust (vt lisa 3). Intervjueeriti kõigi 20 valimisse kuuluva sündmuse korraldajaid (erialaliidud, ettevõtted vms). Teostati vähemalt üks intervjuu iga sündmuse korraldaja esindajaga. Vajadusel ja võimalusel viidi läbi intervjuu mitme inimesega korraga (rühmaintervjuu), kes esindasid ühte sündmust.

Majandusmooduli kalibreerimiseks koguti järgnevaid andmed:

- sündmuse info: kestus, toimumiskoht
- küllastajate arvud päritolu kaupa, sh välisküllastajad, siseküllastajad ja kohalikud elanikud
- sündmuse eelarve peamiste kululiikide lõikes: transport, majutus, turundus, tele- ja veebiülekaned, töäjõud, muud kulud
- sündmuse tulud, sh osalustasud, piletitulu, muu müügitulu ja saadud toetused päritolu kaupa

Kuvandi ja küllastatavuse mooduli kalibreerimiseks kogutud andmed:

- hinnangud sündmuste mõju ulatusele: oluline ühes piirkonnas, oluline Eestis, oluline Eestis ning naaberriikides, rahvusvaheliselt oluline
- info sündmuste turunduskampaania ja/või meediamonitooringu kohta

Sotsiaalmooduli kalibreerimiseks kogutud andmed:

- sündmuse üldine teave (eesmärk, tegevused, ootused)
- koostöö ja partnerlus teiste organisatsioonidega ja kohalike omavalitsustega
- tagasiside sündmustele

Intervjuud sündmuse piirkonna KOV esindajatega

KOV esindajate intervjuude tulemusi kasutati peamiselt sotsiaalmooduli kalibreerimisel ja valideerimisel.

Sündmuste toimumisest mõjutatud kohalike omavalitsuste esindajaid intervjueriti eesmärgiga koguda sündmuste kohta taustainfot, kaardistada teiseste andmete allikaid ning koguda piloteeritava mudeli sisend- ja väljundnäitajate väärtusi. Kui kohalikus omavalitsuses toimus mitu sündmust, korraldati üks intervjuu. Kokku viidi läbi 14 intervjuud 19 sündmuse puhul. Eesti-Austria jalgpallimatši puhul kohalik omavalitsus intervjuud läbi viia ei soovinud.

Sotsiaalmooduli kalibreerimiseks kogutud andmed:

- sündmuse mõju piirkonna tulubaasile, majandusele, turismi arengule, kuvandile ja atraktiivsusele, infrastruktuuri ja transpordi arengule, turvalisusele, kultuuripärandile, kohalikule kogukonnale ning keskkonnale

Küsitlused

Sündmusel osalejate küsitlus

Sündmustel osalejate küsitluse tulemusi kasutati peamiselt majandusmooduli kalibreerimisel ja valideerimisel.

Igal sündmusel viidi läbi külastajate küsitlus (Lisa 4). Küsitluse eesmärgiks oli koguda iga sündmuse kohta 50 siseturisti ja 50 väliskülastaja tagasiside ankeeti. Kokku koguti 20 sündmuse raames üle 3300 külastaja ankeedi. Eesmärgist oluliselt rohkem koguti ankeete Tartu Maratoni ja *Rally Estonia* puhul. Eesmärgiks seatud väliskülastaja ankeetide arv jäi täitmata kirjandusfestivali HeadRead puhul, kus oli vähem väliskülastajaid.

Küsitlus koosnes väliskülastajate puhul 19 küsimusest ning siseturistide puhul 16 küsimusest. Küsitlusankeeti oli võimalik täita eesti, inglise, vene, saksa, läti ja leedu keeles.

Sõltuvalt sündmuse tüübist ja korraldajatega saavutatud kokkulepetest kasutati erinevaid küsitlusmeetodeid:

- näost-näku küsitlus sündmusel
- võimalus vastata küsimustikule oma nutiseadmes (nt jagades QR-koodiga flaiereid)
- küsimustiku lingi saatmine e-posti teel
- küsimustiku lingi jagamine sotsiaalmeedia kanalites

Tartu Maratoni puhul viidi läbi vaid järelküsitlus, mis oli korraldajate tagasisideküsitlusega ühendatud. Rally Estonia raames kasutati kahte tagasiside kogumise meetodit: sündmuse ajal viidi läbi näost-näku küsitlus ning lisaks toimus järelküsitlus korraldajalt saadud kontaktide kaudu. Järelküsitluse meetodit kasutati veel Kahevõistluse MK etapi, Beach Grindi Pärnu Muusikafestivali puhul, et suurendada sündmuse ajal kogutud ankeetide arvu.

Pimedate Ööde Filmifestivali ja *Ironman*-i puhul toimus tagasiside kogumine sündmuse korraldaja kaudu.

Majandusmooduli kalibreerimiseks kogutud andmed:

- reisikaaslaste olemasolu ja arv
- sündmuse piirkonnas ja Eestis viibitud aeg
- Eesti ja sündmuse piirkonna külastuse põhjus
- kulutused seoses sündmusega (pilet, transport, ööbimine, toit jt)

Küsitluse sujuva läbiviimise eesmärgil ei küsitud külastajailt andmeid nende kulutuste kohta nii kõrge detailsusega kui need on mudelis. Mudeli kalibreerimist see aga ei takistanud, sest mudeli kahest kulureast tekitati ankeeti üks kokkuvõtlik kulurida. Näiteks, külastaja ankeedi toitlustuse kulu kalibreeriti mudeli toitlustuse ning toitute ja jookide kuluridade summa suhtes. Seega, küsitlused olid mudeliga ühildatud.

Sündmuse piirkonna kohalike elanike küsitlus

Kohalike elanike küsitluse tulemusi kasutati peamiselt sotsiaalmooduli kalibreerimisel ja valideerimisel.

Eesmärgiks oli koguda vähemalt 400 kohalikku elanikku piloteeritavate sündmuste KOVidest, kokku koguti 454 ankeeti. Kohalike elanike küsitluse kaudu saadi infot sündmusega kaasnevate sotsiaal-majanduslike mõjude kohta. Kohalike elanike küsitlusankeet sisaldas 9 küsimust.

Sotsiaalmooduli kalibreerimiseks kogutud andmed:

- sotsiaal-demograafilised andmed (vanus, sugu, elukohta KOV)
- rahulolu elukohta KOV-is toimuvate sündmusega
- hinnangud sündmuste piirkondlikule mõjule
- hinnangud sündmuste olulisusele piirkonna ja kogukonna arengus

Infot koguti nende sotsiaalmooduli parameetrite (piirkondliku mõju aspektide) kohta, mida kohalikud elanikud hinnata oskavad (turvalisus, mõju igapäevaelule, kogukonna ühtekuuluvus ja uhkusetunne, et üritus nende kodukohas toimub).

Kohalike elanike küsitlus viidi läbi peale sündmuse toimumist kas näost-näku küsitlusena või postitati küsitluse link sündmuse piirkonna elanikke sotsiaalmeediagruppi. Tagasiside küsitlus viidi läbi Tartu Maratoni, *Tallinn Music Week*'i, Jazzkaare, *Rally Estonia*, *Beach Grind*-i, Pärnu Muusikafestivali, Saaremaa Ooperipäevade ja Viljandi Pärimusmuusika festivali raames.

Teenusepakkujate küsitlus

Teenusepakkujate küsitluse tulemusi kasutati peamiselt majandusmooduli kalibreerimisel ja valideerimisel.

Küsitlusankeet sisaldas 5 küsimust. Eesmärgiks oli koguda vähemalt 200 teenusepakkuja tagasiside, kokku koguti 207 teenusepakkuja ankeeti.

Teenusepakkujate küsitlust kasutati, et saada teada sündmuste mõju ettevõtete majandusnäitajatele ning tööhõivele.

Teenusepakkujate küsitlus viidi läbi Eesti-Austria jalgpallimatši, PÖFFi, Kahevõistluse MK etapi, Tartu Maratoni, Eesti-Leedu korvpallimatši, laskesuusatamise MMi, *Miss Valentine*'i, *Tallinn Music Week*'i, kirjandusfestival Head Read, *Rally Estonia*, *Beach Grind*-i, Pärnu Muusikafestivali, Viljandi Pärimusmuusika Festivali ja Disc-golfi etapi raames.

Täiendavad sekundaarsed infoallikad

Täiendavaid sekundaarseid infoallikaid kasutati peamiselt majandusmooduli, sotsiaalmooduli ning kuvandi ja külastatavuse mooduli kalibreerimisel ja valideerimisel.

Infoallikatena kasutati:

- 2022. aastal toimunud Festivalide uuringus (LevelLab, 2022) kogutud andmeid
- väliskülastajate piiriuuringu (Kallas, 2024²) andmeid

² Kallas, P. 2024. Väliskülastajate piiriuuring, veebr. 2023 – jaan. 2024. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus.

- käesoleva uuringu valimisse kuuluvate sündmuste korraldajate poolt varasematel aastatel kogutud andmeid (nt Pimedate Ööde Filmifestival)

Tulemused: vaadeldud sündmuste lühiülevaated

Jalgpalli EM valikturniir Eesti-Austria (16.11.23)

Tüüp:	Vaatajakeskne spordisündmus	Külastajate arv:	4888
Piirkond:	Tallinn	Külastuste arv:	4888
Kestus:	1 päev	Väliskülastajate osakaal:	17%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	0,1	29	4	17	14	2	66	4,6	85%
Väliturist	2,5	6	41	33	13	11	103	4,3	62%

Pimedate Ööde Filmifestival (03.11-19.11.23)

Tüüp:	Kultuurisündmus (hajus)	Külastajate arv:	44 450
Piirkond:	Tallinn, Tartu jm	Külastuste arv:	88 900
Kestus:	17 päeva	Väliskülastajate osakaal:	10%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist		21	43	24	15	14	117		
Väliturist		40	80	62	17	44	243		

Kahevõistluse MK etapp (09.02-11.02.24)

Tüüp:	Vaatajakeskne spordisündmus	Külastajate arv:	800
Piirkond:	Valga maakond	Külastuste arv:	2200
Kestus:	3 päeva	Väliskülastajate osakaal:	

Väliskülastajate osakaal: 24%	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	2,4	2	24	15	12	10	63	4,7	76%
Väliturist	3,4	1	45	14	29	11	99	4,8	85%

Tartu suusamaraton (16.02-17.02.24)

Tüüp:	Osaluskeskne spordisündmus	Külastajate arv:	8000
Piirkond:	Tartu ja Valga maakond	Külastuste arv:	
Kestus:	3 päeva	Väliskülastajate osakaal:	15%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	0,8	35	18	25	22	43	143	4,7	74%
Väliturist	2,1	25	51	37	19	25	158	4,4	68%

Korvpalli EM valikturniir Eesti-Leedu (26.02.2024)

Tüüp:	Vaatajakeskne spordisündmus	Külastajate arv:	6500
Piirkond:	Tallinn	Külastuste arv:	6500
Kestus:	1 päev	Väliskülastajate osakaal:	5%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	0,2	24	5	16	11	3	59	4,8	89%
Väliturist	1,3	16	48	31	14	29	138	4,6	60%

Laskesuusatamise juunioride ja noorte MM (23.02-02.03.24)

Tüüp:	Vaatajakeskne spordisündmus	Külastajate arv:	6400
Piirkond:	Valga maakond	Külastuste arv:	11 400
Kestus:	9 päeva	Väliskülastajate osakaal:	27%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	0,7	7	14	16	17	7	60	4,3	82%
Väliturist	4,6	3	32	15	22	6	78	4,3	81%

Miss Valentine (28.02-03.03.24)

Tüüp:	Osalejakeskne spordisündmus	Külastajate arv:	3800
Piirkond:	Tartu maakond	Külastuste arv:	10 000
Kestus:	5 päeva	Väliskülastajate osakaal:	50%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	1,8	12	37	22	14	7	91	4,7	54%
Väliturist	3,8	14	49	10	10	37	120	4,6	82%

Tallinn Music Week (04.04-06.04.24)

Tüüp:	Kultuurisündmus (hajus)	Külastajate arv:	
-------	-------------------------	------------------	--

Piirkond: Tallinn Külastuste arv: 18 317
 Kestus: 3 päeva Väliskülastajate osakaal: 21%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	0,7	19	3	12	3	3	39	4,9	35%
Väliturist	2,5	10	36	22	5	8	81	4,8	41%

Jazzkaar (21.04-28.04.24)

Tüüp: Kultuurisündmus (hajus) Külastajate arv:
 Piirkond: Tallinn Külastuste arv: 21 700
 Kestus: 8 päeva Väliskülastajate osakaal: 9%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	0,6	28	9	15	10	6	68	4,8	61%
Väliturist	3,6	16	26	28	18	12	99	4,8	27%

HeadRead (30.05-02.06.24)

Tüüp: Kultuurisündmus (hajus) Külastajate arv: 4000
 Piirkond: Tallinn Külastuste arv:
 Kestus: 5 päeva Väliskülastajate osakaal: 5%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	0,4	0	1	13	6	5	25	4,7	30%
Väliturist	1,2	0	41	27	6	10	85	4,6	17%

Rally Estonia (05.07-07.07.24)

Tüüp: Vaatajakeskne spordisündmus Külastajate arv: 17 464
 Piirkond: Tartu maakond Külastuste arv: 50 176
 Kestus: 3 päeva Väliskülastajate osakaal: 9%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	3,0	14	19	26	20	14	92	4,7	62%
Väliturist	3,6	21	73	52	44	21	210	4,7	70%

Pärnu Muusikafestival (10.07-19.07.24)

Tüüp: Kultuurisündmus (hajus) Külastajate arv:
 Piirkond: Pärnu maakond Külastuste arv:
 Kestus: 10 päeva Väliskülastajate osakaal: 15%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	3,3	17	24	28	8	12	90	4,8	59%
Väliturist	4,5	13	45	42	11	17	128	5,0	64%

Beach Grind (12.07-13.07.24)

Tüüp: Kultuurisündmus Külastajate arv:
 Piirkond: Pärnu maakond Külastuste arv:
 Kestus: 2 päeva Väliskülastajate osakaal: 5%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	2,2	26	31	26	11	26	119	4,4	55%
Väliturist	5,0	13	16	15	9	28	81	4,6	50%

Saaremaa Ooperipäevad (23.07-28.07.24)

Tüüp: Kultuurisündmus Külastajate arv: 14000
 Piirkond: Saare maakond Külastuste arv:
 Kestus: 6 päeva Väliskülastajate osakaal: 10%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	4,5	30	27	27	14	17	114	4,8	49%
Väliturist	4,8	17	17	20	12	16	81	4,9	56%

Viljandi Folk (25.-28.07.24)

Tüüp: Kultuurisündmus Külastajate arv: 13000
 Piirkond: Viljandi maakond Külastuste arv: 25000
 Kestus: 4 päeva Väliskülastajate osakaal: 9%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	3,0	19	17	25	6	7	73	4,6	75%

Väliturist	4,2	17	21	18	9	11	75	4,9	56%
------------	-----	----	----	----	---	----	-----------	-----	-----

Euroopa Discgolfi festival (26.07-28.07.24)

Tüüp: Vaatajakeskne spordisündmus	Külastajate arv:
Piirkond: Tallinn	Külastuste arv: 12831
Kestus: 3 päeva	Väliskülastajate osakaal: 7%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	2,4	7	11	20	9	13	61	4,9	69%
Väliturist	4,7	9	42	28	8	16	103	4,8	69%

Augustibluus (01.08-04.08.24)

Tüüp: Kultuurisündmus	Külastajate arv:
Piirkond: Lääne maakond	Külastuste arv:
Kestus: 4 päeva	Väliskülastajate osakaal: 6%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	1,8	15	26	23	12	12	88	4,9	66%
Väliturist	4,8	14	29	22	10	22	96	4,8	38%

Birgitta festival (01.08-11.08.24)

Tüüp: Kultuurisündmus (hajus)	Külastajate arv: 4180
Piirkond: Tallinn	Külastuste arv:
Kestus: 6 päeva	Väliskülastajate osakaal: 13%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	0,3	30	9	14	5	6	65	4,8	50%
Väliturist	2,4	17	47	25	6	12	107	4,8	44%

Ironman (24.08.24)

Tüüp: Osaluskeskne spordisündmus	Külastajate arv:
Piirkond: Tallinn	Külastuste arv:
Kestus: 1 päev	Väliskülastajate osakaal: 56%

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	1,1	182	14	30	13	42	281	4,8	50%
Väliturist	3,6	116	86	52	21	31	306	4,5	81%

Simple Session (24.08-25.08.24)

Tüüp:	Vaatajakeskne spordisündmus	Külastajate arv:
Piirkond:	Tartumaa	Külastuste arv:
Kestus:	2 päeva	Väliskülastajate osakaal:

	Ööde arv sündmuse piirkonnas	Osalustasu	Majutus	Toitlustus	Transport	Muud kulud	Kulud kokku (€)	Rahulolu sündmusega (5-palli skaala)	Tulnud piirkonda ainult sündmuse tõttu
Siseturist	1,7	10	18	18	12	17	75	4,7	60%
Väliturist	3,6	9	32	31	9	11	91	4,9	60%

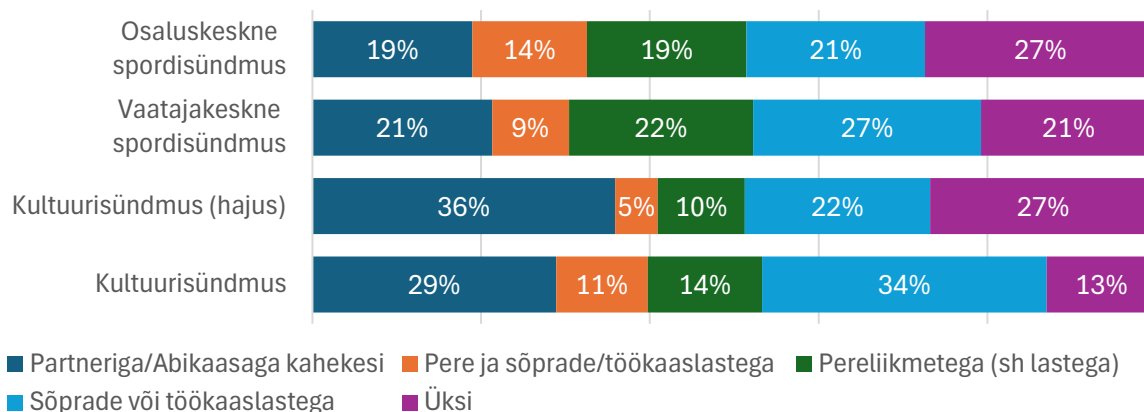
Järeldused

Osalejate poolt sündmusega seoses tekitatav otsene ja kaudne sotsiaalmajanduslik mõju sõltub lisaks sündmuse spetsiifilistele teguritele kõige rohkem sellest, kas tegu on väliskülalise või siseturistiga. Väliskülaliste kulutused ühe sündmuse piirkonnas veedetud päeva kohta on keskmiselt ligi 30% suuremad (väliskülalistel keskmiselt 138 eurot ja siseturistidel keskmiselt 107 eurot ning nad veedavad sündmuse piirkonnas ka oluliselt rohkem aega (väliskülalised keskmiselt 4,4 päeva ja siseturistid keskmiselt 2,6 päeva). Välituristide kulutused on suuremad eeskätt majutuse (46 vs 19 eurot päeva kohta) ja toitlustamise (31 vs 24 eurot päeva kohta) osas.

Järgnevalt on välja toodud mõningaid vähemolulisi osalejate sotsiaaldemograafilist profiilist sõltuvaid seoseid ja seaduspärasusi.

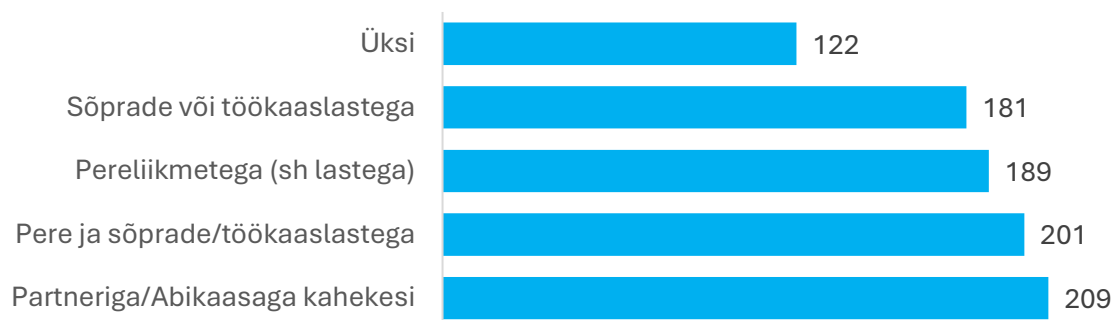
Kõige sagedamini külastatakse sündmusi koos sõprade või töökaaslastega (27%). Üksikkülastajaid on 22%. Väliskülaliste ja siseturistide vahel on ainsaks statistiliselt oluliseks erinevuseks külastused koos pereliikmete ja lasetega (väliskülalised 12%, siseturistid 20%). Koos partneri või abikaasaga kahekesi külastatakse pigem kultuurisündmusi, pereliikmete ja lastega koos pigem spordisündmusi. Üksikkülastajad eelistavad spordisündmusi ning hajusaid kultuurisündmusi³ (Joonis 1).

³ Hajus kultuurisündmus koosneb ruumiliselt või ajaliselt eristuvatest üksisündmustest, üldjuhul ei külastata kõiki üksisündmusi (näiteks PÖFF, HeadRead). Kompaktsed kultuurisündmused toimuvad ajaliselt kompaktselt ning ühes asukohas, mistõttu reeglina osaletakse täisprogrammis või enamikul üksisündmustel (näiteks Viljandi Folk, BeachGrind).

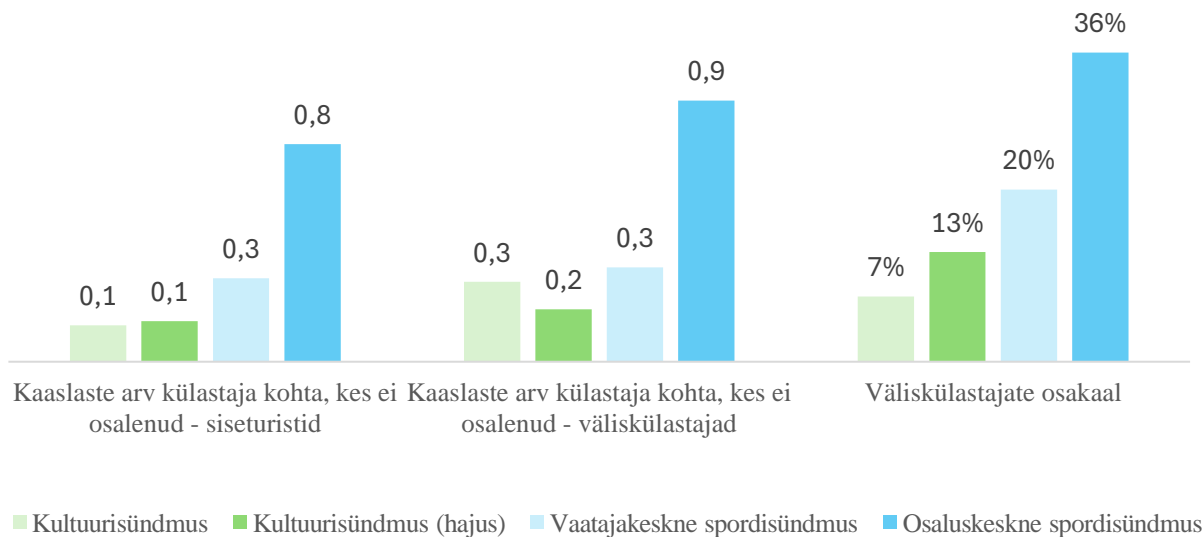
Joonis 1. Sündmuse tüübi seos osalemisega koos perega, sõpradega või üksi.

Üsikküllastajate keskmised sündmusega seotud kulud on oluliselt väiksemad (Joonis 2), peamiselt tuleneb see väiksematest majutus ja toitlustuskuludest.

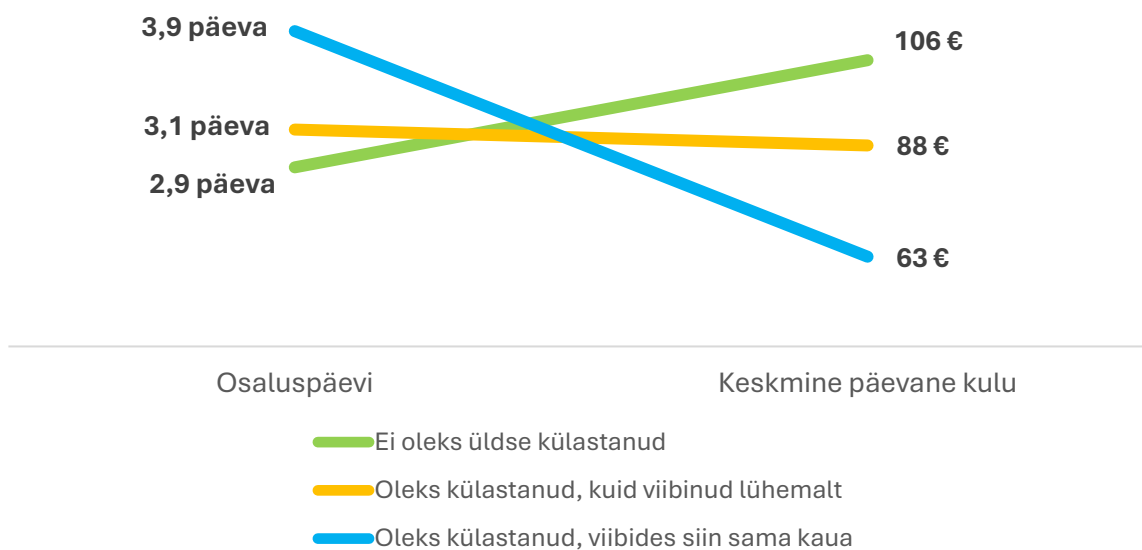
Joonis 2. Sündmusega seotud kulud küllastaja kohta päevas

Välisküllastajate osakaal on suurem spordisündmustel, eriti osaluskesksetel spordisündmustel nagu Ironman ja Tartu Maraton (Joonis 3). Kaaslased, kes sündmusel ei osale, on kaasas samuti enamasti osaluskesksete spordisündmuste puhul. Seega võib järeldada, et kui kultuurisündmuse pärast juba kuhugi sõidetakse, siis minnakse seda ka koos vaatama, kuid spordisündmuse puhul tulevad pereliikmed või sõbrad sageli kaasa ka selleks, et sündmuse piirkonnas kuidagi teisiti aega veeta, mis võib tekitada täiendavat sündmuse toimumisest kaudselt tulenevat majanduslikku tulu. Sündmuse piirkonna (Tallinn vs muu Eesti) järgi statistiliselt olulisi erinevusi ei avaldunud.

Joonis 3. Sündmuste külastajad ja nende kaaslasted sõltuvalt sündmuse tüübist.

Osalejad, kes tulevad sündmuse piirkonda ainult sündmuse pärast, viibivad kohal vähem aega, kuid kulutavad igapäevaselt rohkem (Joonis 4).

Joonis 4. Piirkonna küllastamise põhjused ja keskmine päevane kulu sündmusega seoses